

Sygn. akt III Ca 1663/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa D. K.

przeciwko J. R.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 1 lipca 2016 r., sygn. akt II C 2320/15

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 o tyle, że w miejsce kwoty 9900 złotych zasądza kwotę 3764,26 zł (trzy tysiące siedemset sześćdziesiąt cztery złote i dwadzieścia sześć groszy);**
- 2. oddala apelację w pozostałej części;**
- 3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 1663/16

UZASADNIENIE

Powód D. K. domagał się zasądzenia od pozwanego J. R. 9.900 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 maja 2012r. oraz zasądzenia od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu podał, że strony niniejszego procesu w dniu 19 kwietnia 2012 roku zawarły umowę sprzedaży (...) udziałów spółki (...) sp. z o.o. w Z., przy czym powód był sprzedającym, a pozwany kupującym. Zapłata ceny miała nastąpić do dnia 18 maja 2012r. Pozwany nie wywiązał z obowiązku zapłaty.

Referendarz w Sądzie Rejonowym w Gliwicach w dniu 9 czerwca 2015r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uproszczonym.

Od tego nakazu zapłaty pozwany wniósł sprzeciw, zaskarżając nakaz w całości i domagając się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm prawem przepisanych.

Pozwany przyznał, że zawarł z powodem wskazaną w pozwie na podstawie której miał zapłacić powodowi za udziały 9.900 zł. Podniósł jednak, że strony zawarły nadto umowę ustną, w której powód zrzekł się na rzecz pozwanego roszczenia o zapłatę ww. kwoty z uwagi na zadłużenie ww. spółki.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 1 lipca 2016r. zasądził od pozwanego J. R. na rzecz powoda D. K. kwotę 9.900 zł z odsetkami ustawowymi, z tym że od dnia 1 stycznia 2016r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od dnia 19 maja 2012r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.517 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że strony niniejszego procesu zawarły w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi umowę sprzedaży (...) udziałów o łącznej wartości nominalnej 9.900 zł w spółce (...) sp. z o.o. w Z.. Powód był sprzedającym, a pozwany był kupującym. Sprzedający sprzedał, a kupujący kupił 198 udziałów o łącznej wartości nominalnej 9.900 zł w ww. spółce za cenę w kwocie 9.900 zł. Cena sprzedaży udziałów w tej spółce miała być wedle umowy płatna do dnia 18 maja 2012r. Pozwany nie zapłacił powodowi w ogóle ww. ceny sprzedaży wskazanej w ww. umowie sprzedaży udziałów. Ww. spółka była zadłużona w chwili zawierania ww. umowy sprzedaży udziałów.

Pierwotnie ww. spółkę prowadził powód. W pewnym momencie współnikiem w ramach tej spółki stał się także pozwany. W okresie bezpośrednio poprzedzającym zawarcie ww. umowy sprzedaży udziałów w spółce oprócz powoda i pozwanego współnikiem była jeszcze trzecia osoba. W związku z zawarciem ww. umowy sprzedaży udziałów powód przestał być współnikiem w ww. spółce. Powód nie zrzekł się względem pozwanego roszczenia o zapłatę ceny sprzedaży określonej w ww. umowie sprzedaży udziałów; strony niniejszego procesu nie zawierały umowy o zwolnienie pozwanego z długu – z obowiązku zapłaty ww. ceny sprzedaży. Powód nie dokonał darowizny udziałów w ww. spółce na rzecz pozwanego. W żadnej postaci prawnej powód nie zrezygnował z ceny sprzedaży udziałów w ww. spółce.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał, że formie, tj. formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi umowę sprzedaży udziałów w ww. spółce z o.o., przy czym powód był sprzedającym, a pozwany kupującym. Umowa ta przewidywała zapłatę przez pozwanego na rzecz powoda ceny sprzedaży w kwocie 9.900 zł w terminie do 18 maja 2012 r. Skoro pozwany nie zapłacił powodowi tej ceny w ogóle, a pozwany nie zrzekł się roszczenia o zapłatę ceny ani strony niniejszego procesu nie zawarły umowy o zwolnienie pozwanego z długu, ani umowy darowizny udziałów, Sąd stwierdził, że powodowi przysługuje roszczenie o zapłatę ceny sprzedaży od pozwanego.

Sąd wskazał, że skoro pozwany podnosił zarzut „zrzeczenia się przez powoda roszczenia o zapłatę ceny sprzedaży” to winien ta okoliczność udowodnić zgodnie z art. 6 k.c. Sąd uznał, że pozwany temu obowiązkowi nie sprostał; nie przedstawił żadnego materiału dowodowego potwierdzającego taką okoliczność, poza prezentacją swojej wersji w ramach przesłuchania stron.

Sąd zasądził na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. odsetki ustawowe od kwoty stanowiącej cenę sprzedaży na rzecz powoda od dnia następującego po terminie płatności ceny sprzedaży, z tym, że uwzględniając treść art. 481 § 2 k.c. (w wersji nadanej ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830)), Sąd zasądził od dnia 1 stycznia 2016 r. odsetki nazwane odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 r. poz. 1800).

Apelację od tego orzeczenia wniósł pozwany zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a to art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny zeznań pozwanego i przyjęcie,

że mówił on nieprawdę odnośnie ustnego zrzeczenia się przez powoda roszczenia o zapłatę ceny sprzedaży udziałów spółki (...) sp. z o.o. w Z., podczas gdy J. R. przekonująco wyjaśnił, iż takie postępowanie powoda miało miejsce z uwagi na istniejące ówczesne zadłużenie spółki, a pozwany, po nabyciu udziałów należących do D. K., miał się zająć uregulowaniem zobowiązań obciążających spółkę oraz poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zeznań powoda i obdarzenie walorem wiarygodności jego twierdzeń o braku zrzeczenia się roszczenia o zapłatę ceny sprzedaży udziałów spółki, które miało nastąpić w formie ustnej przy zawarciu umowy sprzedaży udziałów z dnia 19 kwietnia 2012 r.

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania sądowna pierwszej instancji.

Nadto wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenie powodów przyjmując podstawę prawną swego rozstrzygnięcia przywołane przepisy prawne, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne.

Sąd Okręgowy uzupełnił ustalenia faktyczne o okoliczności ustalone w oparciu o postanowienie dowodowe wydane na rozprawie w dniu 9 marca 2017r.

Wyrokiem z dnia 7 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt X GC 362/12 Sąd Okręgowy w Gliwicach zasądził od pozwanych D. K. i J. R. solidarnie na rzecz powódki Przedsiębiorstwa Budowlano - (...) Biały, (...) Spółki Jawnej w R.: kwotę 98.714,88 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 listopada 2011 roku do dnia zapłaty; kwotę 10.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 listopada 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 4.976 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 września 2012 roku do dnia zapłaty. Nadto zasądził od pozwanych D. K. i J. R. solidarnie na rzecz powódki Przedsiębiorstwa Budowlano - (...) Biały, (...) Spółki Jawnej w R. kwotę 9.302 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 7 marca 2013r., k. 78)

Postępowanie egzekucyjne w oparciu o w/w tytuł wykonawczy (tj. wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 7 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt X GC 362/12) zostało prowadzone przeciwko pozwanemu J. R. w sprawie o sygn. akt Km 5628/15 przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze Z. R..

(dowód: zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z dnia 11 sierpnia 2015r., k. 79 -80)

W toku tego postępowania pozwany dokonał wpłat w kwocie 5.000 zł z w dniu 15 września 2015r. oraz 19 listopada 2015r. kwoty 2.271,48 zł, a nadto w dniu 13 października 2015r. kwoty 5.000 zł. Łączna kwota wpłat wyniosła 12.271,48 zł.

(dowód: pokwitowania uiszczenia przez pozwanego wpłat w kwocie 5.000 zł z 15 września 2015r. oraz 19 listopada 2015r. kwoty 2.271,48 zł w Kancelarii (...) do sprawy Km 5628/15, polecenie przelewu kwoty 5.000 zł przez pozwanego na rzecz Komornika w dniu 13 października 2015r., k. 81 – 83)

Oświadczeniem z dnia 6 marca 2017r. pozwany dokonał potrącenia wynikających z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 7 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt X GC 362/12 do łącznej kwoty 6.135,74 zł.

(dowód: oświadczenie o potrąceniu z dnia 6 marca 2017r., k. 76)

Odpis tego oświadczenia został wysłany do powoda w dniu 7 marca 2017r.

(dowód: potwierdzenia nadania z dnia 7 marca 2017r., k. 77)

Dokonując tych ustaleń Sąd oparł się na dokumentach zaoferowanych przez pozwanego, które wobec charakteru urzędowego oraz spełniającego wymogi dokumentu prywatnego korzystały z domniemania autentyczności i skutków wynikających z art. 244 k.p.c. i art. 245 k.p.c., które w żaden sposób nie zostały zakwestionowane w niniejszym postępowaniu.

Z tym uzupełnieniem ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

W pierwszej kolejności należało się jednak odnieść do zarzutów podniesionych w apelacji.

Wskazać zatem należy, że przewidziane art. 233 k.p.c. ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymogami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 14 sierpnia 2012 roku III AUa 620/12). Stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Z tych względów za niewystarczające należy uznać przekonanie strony o innej niż przyjęta przez Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i o ich odmiennej ocenie niż ocena dokonana przez Sąd (Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 1 marca 2012 roku I ACa 111/12; z dnia 3 lutego 2012 roku, I ACa 1407/11). Jeżeli zatem Sąd, ze zgromadzonego materiału dowodowego, wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, co ma miejsce w niniejszej sprawie, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (tak: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 8 lutego 2012 roku (I ACa 1404/11), z dnia 14 marca 2012 roku (I ACa 160/12), z dnia 29 lutego 2012 roku (I ACa 99/12); a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2012 roku VI ACa 31/12).

Nie można również pominąć, iż same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 roku, I UK 347/11).

Pozwany tymczasem w apelacji nie wskazuje uchybienia przez Sąd I instancji regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów.

Ustalenia dokonane przez Sąd Rejonowy na podstawie zgromadzonych w sprawie materiałów dowodowych spełniają określone powyżej wymogi swobodnej oceny dowodowej, a okoliczności kwestionowane przez wnioskodawczynię wskazują nie na błąd w logice formalnej sądu, ale wynikają wyłącznie z subiektywnego niezadowolenia z zaskarżonego rozstrzygnięcia, w szczególności oceny jego zeznań. Niemniej jednak, jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, uwzględnienia żądania pozwu, wynikało z niewykazania przez pozwanego okoliczności z których wywodzi on skutki prawne, a zatem niewykonania przez niego obowiązków przewidzianych art. 6 k.c.

Niemniej jednak w toku postępowania odwoławczego pozwany podniósł zarzut potrącenia.

Zgodnie z art. 498 § 1 k.c., gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony. (§ 2) Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej.

W niniejszej sprawie pozwany dokonał potrącenia kwoty 6.135,74 zł. Źródłem tej wierzytelności jest roszczenie regresowe przysługujące pozwanemu w stosunku do powoda w oparciu o 376 § 1 k.c. Zgodnie z nim, jeżeli jeden z dłużników solidarnych spełnił świadczenie, treść istniejącego między współdłużnikami stosunku prawnego rozstrzyga o tym, czy i w jakich częściach może on żądać zwrotu od współdłużników. Jeżeli z treści tego stosunku nie wynika nic innego, dłużnik, który świadczenie spełnił, może żądać zwrotu w częściach równych.

Zatem skoro w stosunku do wierzytelności wynikającej z wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 7 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt X GC 362/12 powód i pozwany byli współdłużnikami solidarnymi, w ramach roszczenia regresowego przysługującego pozwanemu względem powoda co do świadczeń już spełnionych, pozwany mógł skutecznie potrącić połowę wysokości spełnionego świadczenia. Zatem, wobec spełnienia świadczenia do wysokości 12.271,48 zł, pozwany mógł dokonać potrącenia co do połowy tej kwoty, a więc kwoty 6.135,74 zł.

Przy uwzględnieniu skuteczności dokonanego potrącenia, Sąd Okręgowy obniżył wysokość należnego powodowi świadczenia do kwoty 3.764,26 zł jako różnicy pomiędzy kwotą 9.900 zł a kwotą 6.135,74 zł.

Powyższe okoliczności, czyniły zasadnym uwzględnienie apelacji w części i wydanie orzeczenia reformatoryjnego w zakresie określonym w sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. W pozostałym zakresie apelację oddalono na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono po myśli 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., uznając stronę pozwaną za przegrywającą w całości, a to wobec tego, że zgodnie z art. 499 k.c., oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe, a zatem jego skutki przenoszą się na postępowanie przed Sądem I instancji.

Koszty te ustalono zgodnie z § 2 pkt 4 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1800) w brzmieniu obowiązującym do dnia 27 października 2016r.

SSO Andrzej Dyrda